

Living Lab i klimaindsatsen på kulstofrige landbrugsjorde

Mads Lægdsgaard Madsen, SEGES innovation

Foulum, 14. november 2022

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

Fra lav kompleksitet i miljøindsatsen til høj kompleksitet i klima-, miljø- og biodiversitetsindsatsen

- Dør-til-dør salg af minivådområder
- Kollektive opstartsmøder (anerkendelse mellem fagfæller)
- + Klimaindsatsen på lavbundsjerde
- Komplexiteten stiger markant
- Der er behov for metodik til styring af kompleksitet

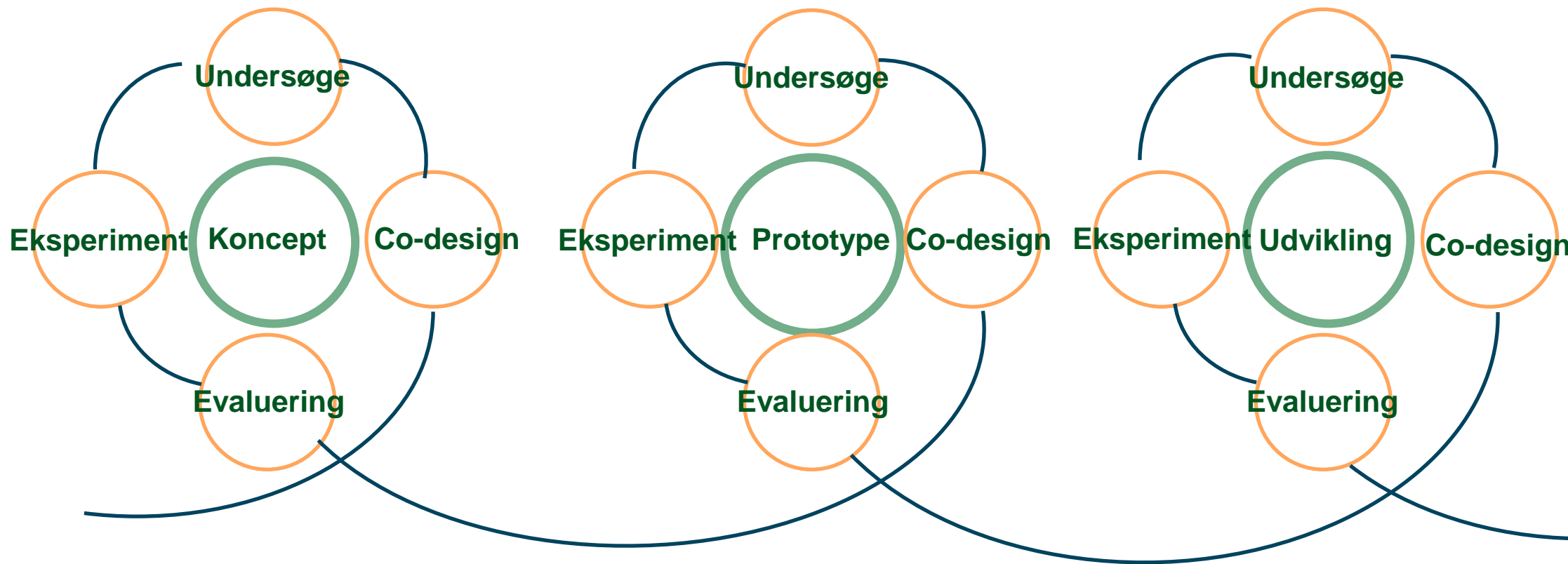
Aktører

- Lodsejere
- Kommuner
- Naturstyrelsen
- Landbrugsrådgivningselskaber
- Lokalsamfundet
- Landskabet (natur og hydrologi)
- Landbrugsvirksomhederne

Hvordan kan man lave en systematisk Guideline for dynamisk proces for proceskonsulenter?

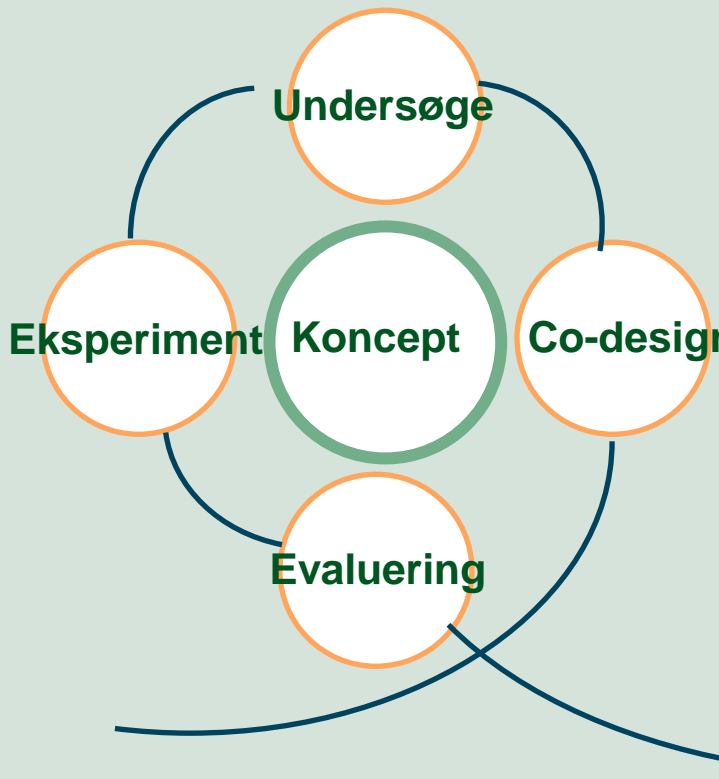
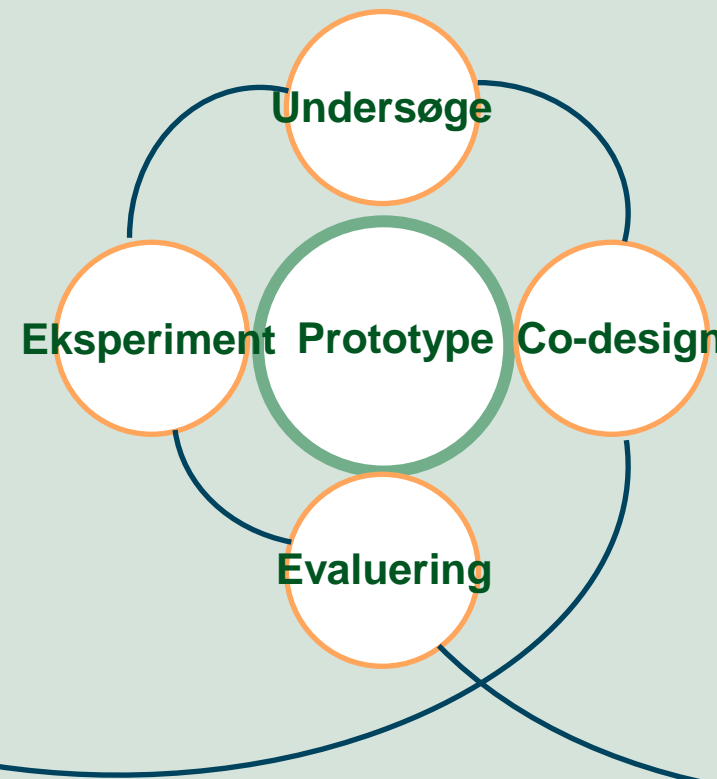
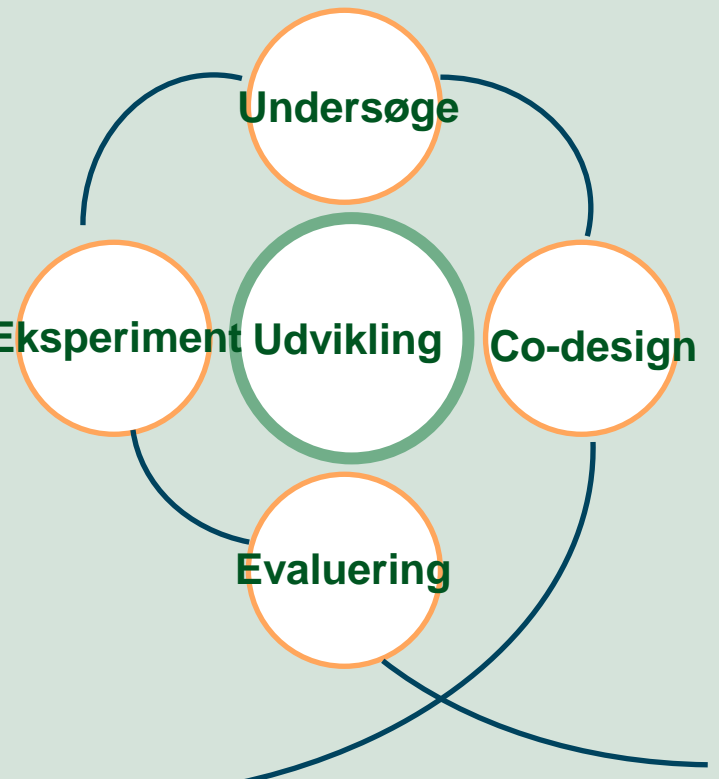
Hvad er et Living Lab?

- LL er en arbejdsmetode for samarbejde og udvikling
- LL er ikke en fast skabelon/slagplan
- LL er netop et laboratorium
  - Forsøg
  - Ny viden
  - Nye forsøg

Living Labs som iterativ proces

Inspireret af *Le livre blanc des Living Labs*, Dubè et al. 2014 og *The Living Lab Methodology Handbook*, Ståhlbröst og Holst, 2012

Indledende arbejde	Interessentmøder	Lodsejermøder
		
Screening for barrierer v. et område	Undersøgelse for tekniske barrierer	Landmændenes viden inddrages i udviklingen af projektet
Konsulent med sin viden og med relationer til kommuner og NST m.fl.	Møde og undersøgelser v. konsulent, kommune, NST, politiker, lodsejerrepr.	Møder m. landmænd & lodsejere.
Fokus: Undgå at spille mere tid	Fokus: Placere ejerskab hos interessenter	Fokus: styre interessenters rolle og inddrage landmænds viden

Faser	1: Indledende arbejde	2: Interessentmøder	3: Lodsejermøder
Hvad	Screening for barrierer	Undersøgelse af tekniske barrierer	Landmænds viden inddrages i udviklingen af projektet
Hvem	Konsulent med sin viden og med relationer til kommuner, NST m.fl.	Møde og undersøgelser v. konsulent, kommune, NST, politiker, lodsejerrepræsentant	Møde m. landmænd & lodsejere
Fokus	Undgå at spille tid	Placere ejerskab hos interessenter	Styre interessenters rolle og inddrage landmænds viden
Skabeloner mv.	Checkliste	Beskrivelse af målsætning Procesark	Mødeindkaldelse Mødedagsorden Rollefordelingsdefinition Clue-card til politiker

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug